

Dinàmica i evolució del poblament al Prepirineu Oriental durant la prehistòria: Arqueologia Social i Comunitària als municipis de Riudaura, Vallfogona del Ripollès i Vidrà.

A principis de l'any 2012 s'ha iniciat un projecte d'arqueologia social i comunitària dirigit per part d'arqueòlegs i arqueòlogues del Departament de Prehistòria de la UAB i del Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural en les comarques del Ripollès, la Garrotxa i Osona, concretament en els municipis de Vallfogona del Ripollès, Riudaura i Vidrà.

Els objectius principals del projecte s'articulen a tres nivells. Per una part, la generació de coneixement sobre la dinàmica de poblament durant la prehistòria en l'àrea concreta d'estudi, per tal d'emmarcar-la en el context regional. En segon lloc, portar a terme un inventari i registre sistemàtic de tota evidència d'ocupació en la zona a partir del desenvolupament de treballs de prospecció i excavació arqueològica. En aquest segon punt, incidirem en la protecció i difusió dels diferents punts d'interès arqueològic.

El tercer objectiu, i potser el més important, és el desenvolupar estratègies d'intervenció arqueològica basades en la participació activa de

les comunitats que viuen en aquest territori en les diferents etapes del procés d'investigació, tractant, així, de trencar amb l'hermetisme de l'acadèmia i proposant una arqueologia que deixi de ser una activitat d'entreteniment més, per passar a ser una ciència que fomenti una aproximació crítica al coneixement de la realitat.

En aquest primer any del projecte, s'estan centrant els esforços en portar a terme una prospecció dirigida a coves i abrics i una prospecció sistemàtica en el terme municipal de Vallfogona del Ripollès, amb una col·laboració bastant nombrosa en les diferents activitats per part dels habitants d'aquest poble. A més, s'han realitzat diferents xerrades formatives per a tots els públics i activitats didàctiques per als més petits, en el CEIP Comte Arnau de Vallfogona del Ripollès.

Podeu saber més sobre aquest projecte i seguir la seva feina en el seu blog: <http://arqueologiasocial.wordpress.com/>.

El Projecte Cap de Barbaria II i la socialització del coneixement.

El projecte Cap de Barbaria II, és un projecte de recerca i socialització arqueològica promogut des del Laboratori d'Arqueologia de la UPF, i en el qual diversos membres d'Estrat Jove hi han participat a títol individual tant en tasques de direcció com a nivell més tècnic.

En línies generals, el projecte s'associa a l'organització d'una campanya d'excavació arqueològica basada en una metodologia de treball que neix d'un plantejament teòric materialista. En aquest sentit sobre la base de la investigació del jaciment de l'Estat del Bronze de Cap de Barbaria II (Formentera), el projecte ha realitzat un important esforç en tasques de comunicació i difusió del coneixement.

En aquest sentit en destaquem el seu espai web, <http://capdebarbaria2.wordpress.com/>, en con-

nexió amb les xarxes socials (Facebook i Twitter) on s'hi penjaren tot un seguit de continguts complementaris al projecte i a les tasques d'excavació: video-diaris, notícies, fotografies de la feina al camp i dels materials, etc. Aquest esforç, donà lloc a un important ressò del projecte en l'àmbit local i regional que motivà les visites d'escoles, instituts, centres socials, particulars i turistes. Més enllà dels resultats científics, des d'Estrat Jove valorem molt positivament el projecte com a iniciativa capaç de superar els mitjans tradicionals de transmissió del coneixement històric fruit de la recerca arqueològica. Així, creiem que el trasllat d'aquesta informació des dels canals formals de comunicació (revistes acadèmiques) als canals informals, per mitjà d'una relació dialèctica, ha de permetre a l'arqueologia construir un coneixement que esdevingui socialment útil.

“La Llacuna Recupera” és un nou projecte destinat a la difusió i conservació del Patrimoni arqueològic del municipi epònim. Després de la seva presentació el passat 6 d'abril, el projecte segueix amb la voluntat d'oferir xerrades i tallers lúdic-formatius per acostar l'arqueologia a la societat; així com, un camp de treball que es realitzarà el proper juliol per tal de netejar la superfície d'un jaciment ibèric del terme, i la inauguració d'una exposició de material arqueològic a l'agost. En els propers mesos s'obrirà una plana web de consulta i participació ciutadana, i una aplicació per a smartphones per a poder fer

rutes per als punts d'interès del municipi. Des de l'equip coordinador del projecte, juntament amb l'Ajuntament municipal i diversos col·laboradors/es, esperem que aquest sigui l'inici d'un projecte que vagi més enllà de la simple mostra de la història al municipi, amb la intenció de/per tal de ser un referent pel que fa a la difusió i socialització del patrimoni en àmbits locals, mancats de grans infraestructures i recursos, tant econòmics com humans.

Fins l'obertura de la web, per més informació podeu consultar a: <http://www.facebook.com/La-LlacunaArqueologica>

L'arqueologia com a eina de desenvolupament en zones rurals

Gran part de les localitats rurals, dinamitzen el coneixement i perden d'arreu de Catalunya. Aquest tipus d'iniciatives en les zones rurals, dinamitzen el coneixement i perden d'arreu de Catalunya. Aquest tipus d'iniciatives en les zones rurals, dinamitzen el coneixement i perden d'arreu de Catalunya.

Un elevat potencial arqueològic. Un elevat potencial arqueològic. Un elevat potencial arqueològic. Un elevat potencial arqueològic. Un elevat potencial arqueològic.

Aquest és el cas de Peramola, un poble de menys de 200 habitants ubicat a la part meridional de l'Alt Urgell, al marge dret del riu Segre. En aquest municipi, com en moltes altres zones amb característiques similars, hi ha registrada una gran quantitat de jaciments que desborda en els ajuntaments, els quals es veuen incapaços de gestionar i impulsar investigacions arqueològiques degut a l'elevat cost econòmic que suposen.

Per aquest motiu s'han de buscar alternatives que no tant sols emfatitzin i posin en valor el patrimoni arqueològic, sinó que siguin un motor econòmic i de desenvolupament per a les persones de la zona. A Peramola s'està experimentant i estudiant, com una alternativa viable, la creació d'un camp de treball internacional amb campanyes de 15 dies (del 15 al 29 de juliol, aquest any) al llarg de 4 anys consecutius, per a la recuperació del patrimoni arqueològic.

Aquest tipus d'iniciatives en les zones rurals, dinamitzen el coneixement i perden d'arreu de Catalunya. Aquest tipus d'iniciatives en les zones rurals, dinamitzen el coneixement i perden d'arreu de Catalunya.

A més a més, la importància de la creació d'un camp de treball en petits municipis rau en que tota la població es veu abocada a participar directament o indirectament en el projecte. Alguns exemples serien la feina de les nenes i nens de l'escola, així com la creació de llocs de treball qualificats i no qualificats (entre d'altres) que fan del projecte una experiència enriquidora en tots els àmbits.

En conclusió, l'arqueologia es converteix en una eina de treball social que permet agrupar la societat com a col·lectiu conscient, aportant informació i permetent elaborar discursos més concrets, fermes i consolidats, que alhora afavoriran a la creació de debats entre els membres de la comunitat. D'aquesta manera, la societat adquireix el coneixement del nostre passat –motiu del que som avui– a través del respecte envers el patrimoni arqueològic.

Notícia sobre el conflicte laboral amb els treballadors i treballadores de l'empresa Codex, S.L. i la destrucció del conveni col·lectiu d'Arqueologia .

Aquest mes d'abril, la direcció de l'empresa Codex, amb presència a les ciutats de Barcelona i Tarragona, traslladava la seva intenció d'enfrontar les suposades pèrdues que farien trontollar l'empresa dins el context de crisi del sector de l'Arqueologia d'empresa. Aquesta estratègia, presentada als i les treballadores la primera setmana d'abril, consistia en l'acomiadament de fins a sis tècnics de la seva plantilla, fet que significà el col·lapse d'una dinàmica de tres mesos d'endarreriment de sous. D'altra banda, recolzada amb el nou marc que ha obert la nova reforma laboral a partir d'aquest segon semestre, l'empresa anunciava un seguit de mesures de reducció de sous, augment d'hores laborals, reducció dels percentatges d'hores extra i reestructuració de l'organigrama; **despenjant-se així del Conveni Col·lectiu** que pel sector de l'Arqueologia firmaren CCOO i AEAC-PIMEC l'any 2006 al cap de diversos mesos de conflictivitat entre empreses i treballadors/es (procés del qual se'n poden extreure valoracions a Estrat Crític nº2, 2008). Des d'un bon començament, la secció sindical de la CNT a Còdex se'n feu ressò de la problemàtica, informant reiteradament sobre l'evolució de les negociacions que es mantingueren de forma exclusiva entre CCOO i la direcció de l'empresa i assenyalant l'abast sectorial que podria acabar tenint el conflicte.

Malgrat la convocatòria realitzada per CNT d'un dia d'aturada a l'excavació realitzada al barri de La Sagrera per motiu de les obres de l'AVE; les negociacions romangueren estancades, fins i tot amb la proposta de CCOO de reduir fins a un 5% la rebaixa salarial, cosa a la qual l'empresa contestà incrementant-la fins a un 13% i que féu interposar un conflicte col·lectiu per al despenjament del conveni que fou dut al inapel·lable Tribunal Laboral de Catalunya. Des de llavors, no es convocà cap assemblea de treballadors fins la primera setmana de juny; moment en el qual CCOO plantejava com a resolució final un 8% de rebaixa salarial fins al

desembre de 2012 i a partir de llavors un 5% sobre el salari corresponent, avinença al qual tota la plantilla votà a favor a excepció dels membres de la secció de CNT, els quals no entenien els motius pels quals acceptar la "pena màxima" fixada pel Tribunal.

Un plantejament, però, panoràmic de la qüestió assenyala quelcom més greu que una (ja de per sí dolenta) rebaixa de sous aplicada a una empresa del sector. Al llarg del curs 2011-12 han aparegut en el DOGC les diverses resolucions sobre l'actualització de les taules salarials pels anys 2010 i 2011, pactades entre CCOO i la patronal AEAC-PIMEC; actualitzacions que no es corresponen amb el procediment establert pel Conveni Col·lectiu. Val a dir que aquestes resolucions han estat impugnades per la s.s. de Còdex de la CNT, a la qual se li ha donat la raó des del TSC vers la il·licitat del increment, molt inferior al corresponent per conveni. Davant aquest frau a l'hora d'actualitzar els salaris que perceben els treballadors/es, és enormement indicatiu la voluntat, expressada a la darrera assemblea de treballadors de Còdex, per part de la Patronal de firmar un nou conveni per l'any 2013. Des de CNT estem convençudes que es vol jugar la darrera carta per acabar de minar totalment la dignitat que una professió com l'Arqueologia hauria de tenir en la retribució dels seus professionals, posposant la qualitat científica i el benestar dels treballadors en ares del benefici empresarial bastit sobre l'explotació laboral. No deixa de reafirmar-se el nostre anàlisi sobre com l'ús de les mesures aplicades a Codex s'empraran com a trampolí des del qual assassinar, ja de forma jurídica malgrat ésser un fet, aquella "declaració de mínims" que es materialitzà en l'insuficient conveni d'Arqueologia de Catalunya de 2006. Ara més que mai, pels treballadors i treballadores de l'Arqueologia queda ben clar que els drets no s'atorguen, sinó que s'adquireixen amb fermes postures, organització i solidaritat.

El curs 2011/12 ha estat el curs de la política a les aules.

El curs de les protestes estudiantils. El de les vagues i manifestacions. El de les detencions. Ha estat l'any de les retallades, dels acomiadaments i de la criminalització de la lluita ciutadana enfront d'un Estat corrupte i inepte.

De totes maneres, no ens enganyem, sempre hi ha hagut detencions, manifestacions i vagues, i no en parlem de criminalitzar la lluita, però aquest any el volum de les protestes ha estat excepcional com a conseqüència del context en el que ens trobem actualment, una crisi del model d'estat degut al procés d'acumulació capitalista, acompanyat d'una pauperització de l'educació i la sanitat, producte de l'evident política de privatització de serveis que està duent a terme el govern, tant de la Generalitat com de l'Estat espanyol.

Des de les universitats catalanes (on amb més força s'estan aplicant aquestes mesures "d'ajust") s'han realitzat actuacions al campus, talls de carreteres, bloquejos de les reunions dels rectorats... ha estat un any intens per a totes.

Les mobilitzacions es varen iniciar aviat, al novembre ni més ni menys, amb una vaga de 48 hores

que anunciava l'inici d'un any complicat. A això si varen sumar les jornades de conscienciació i foment de la lluita estudiantil amb la intenció d'informar a la gent vers com estaven violant els nostres drets tan durament aconseguits al llarg d'anys de lluita. Tota aquesta mobilització dels estudiants de la UAB va acabar derivant, en el cas de la facultat de lletres, en un seguit d'exigències plasmades per escrit en un manifest que juntament amb més de dues mil signatures s'entregà en mà al deganat de la facultat. No vam obtenir cap resposta.

El 29 de febrer es va organitzar una vaga general d'universitats a nivell de Catalunya, tot i les posteriors detencions, degut als "aldarulls" a Barcelona, tant la vaga com les manifestacions posteriors, varen ser secundades per un gran nombre de persones conscienciades dels problemes que ens afecten.

Març va ser un mes molt dens, marcat d'una banda per la vaga general del 29, convocada pels sindicats de treballadors que va ser un gran èxit a tot l'estat, i de l'altre, per les ocupacions que es portaren a terme en algunes facultats de la UAB, aquestes es varen dur a

terme en diferents formats ja que estaven encarades a fer germanor per afrontar la vaga general. En el cas de la facultat de lletres tot i que en una primera assemblea és va decidir una ocupació amb aturada de classes, una segona assemblea amb prop de 800 persones va consensuar fer un referèndum entre tots els alumnes de la facultat, la organització d'aquest va estar a càrrec del mateix alumnat i tot i tenir un precedent el deganat va posar certes traves que finalment varen ser superades, d'aquest referèndum va sortir l'acord de mantenir les mobilitzacions amb accions diverses però sense ocupar la facultat.

Els últims mesos de l'any acadèmic han estat fortament condicionats per l'ambient repressiu, ambient generat per la creació de la pagina web dels mossos, pel degoteig de detencions, per l'actitud del rectorat sortint de la UAB que va amenaçar d'expedientar a diversos alumnes emparant-se en un reglament franquista, per la reiterada presència dels mossos en diferents universitats...

A més d'aquest ambient general de criminalització en vers un sector de la societat que esta lluitant per que no es continuïn trepitjant i retallant els nostres drets, en favor del mercat del capital i del rescat de bancs, caixes i financeres, a la UAB hem viscut uns mesos de ten-

sió amb un rectorat sortint que intentava aplicar retallades de presupost i personal, que en la mida del possible s'han intentat paralitzar amb diverses accions dutes a terme per membres del PAS i el PDI, i a les que en la mida del possible els estudiants hem donat suport.

Fruit de la consciència del poc suport que tenia dins la comunitat universitària l'antic equip rectoral va avançar les eleccions, encobrint d'aquesta manera una dimissió, eleccions que es varen dur a terme el més de maig i que van donar com a resultat l'elecció de F. Sancho com a nou rector de la UAB amb tan sols 2.544 vots enfront dels 5.892 a favor de la candidatura de P. Solà, però misteris de la doble ponderació de vots donen el triomf a la candidatura menys votada d'una de les eleccions amb més participació de la historia de la UAB, i a la qual els mitjans de comunicació han alabat com una mostra de democràcia.

Aquesta és la crònica molt resumida d'un curs convuls i marcat per la lluita, lluita que no acaba amb el curs acadèmic i que no només es circumscriu a l'àmbit universitari.

Manifest estrat crític

Des d'Estrat Jove, contemplem amb forta preocupació l'actual situació de la Universitat pública i la repercussió de les polítiques d'ajusts, fomentades des del Govern de la Generalitat i canalitzades a través de l'equip rectoral de la Universitat Autònoma de Barcelona. Observem com en el nostre àmbit de treball i formació ens hem endinsat en aquest procés global de retallades, privatitzacions i sobretot de disminució de drets laborals i socials. Sent inadmissible que siguem els i les estudiants i els treballadors/es qui assumim les conseqüències d'aquestes polítiques "d'austeritat". Mentre gerents i vicegerents s'engruixen els sous de més de 100.000€/any, se'ns ofereix com a alternativa una pujada de taxes que pot arribar al 66% i l'entrada o penetració total de l'àmbit privat a la Universitat, això, sota el nom de "l'excel·lència". A més, recordem que cap mesura ve acompanyada per les famoses "propostes pedagògiques" que s'esgrimien des dels promotors del Pla Bolonya i com a contrapartida ens hem trobat amb una massificació a les aules, uns horaris impossibles de compaginar amb una condició assalariada, incoherències en els projectes d'avaluació continuada i un total desajust durant les èpoques d'exàmens, entre d'al-

tres problemàtiques particulars. Com a col·lectiu dins la Facultat de Filosofia i Lletres, també cal destacar que dins del paquet de mesures, les quals afecten de forma directa els estaments més vulnerables de la Universitat (personal d'administració i serveis, personal docent investigador de contractació lectora o associada i estudiantat), més d'un terç de l'ajust es destina a la nostra facultat, quelcom que no tindrà més traducció que la pauperització dels estudis de ciències socials i humanitats, captant el desenvolupament d'un coneixement cada cop més útil d'ençà els temps que corren. En conclusió, vivim el definitiu desmantellament de la Universitat Pública i l'elitització de l'educació superior que fa temps que pronostiquem.

Davant d'aquests atacs i precarització laboral i social de tot l'entorn universitari, a la nostra universitat no ens hem quedat passius. No ens han deixat altra opció que l'organització des dels nostres àmbits pròxims, les aules de les nostres facultats on, colze a colze amb professors/es i PAS hem fet sentir la nostra veu, més que mai, clamant per una Universitat Pública i de qualitat; des dels nostres centres docents fins al carrer, on hem rebut un suport multitudi-

nari. Aquesta unió de força ràpidament ha posat entrebancs als projectes de l'equip rectoral i el Consell de Govern. A la nostra Universitat hem estat una molèstia, per això ens han respost amb 10 expedients i s'han aprovat els pressupostos dels següents tres anys, que implicaven l'acomiadament de prop de 300 docents, fora de la universitat, a Barcelona i escortats pel Mossos d'Esquadra. Així com hem viscut l'entrada dels Mossos d'Esquadra durant mobilitzacions a la universitat, seguida de la criminalització dels i les estudiants crítics/es.

Podem dir ben fort que la lluita s'ha fet latent a les universitats i al carrer. Aquest curs hem respost amb diverses vagues que han estat tot un èxit de seguiment, la vaga general del 29 de març i tot un seguit de paralitzacions de l'activitat acadèmica que han possibilitat portar el debat a les aules i fer difusió d'allò que des de dalt no s'encarreguen d'explicar: posar sobre la taula l'abast de les retallades i les seves conseqüències.

Aquest curs també hem vist el creixement dels moviments socials i com aquests posen sota el paraigua de reivindicacions l'educació com un eix més; sent conscients que l'atac neoliberal

afecta a tots els drets socials que s'han anat creant i aconseguint per la classe treballadora amb molt d'esforç i batalles: la sanitat, l'educació, els drets laborals, etc. Els poders de l'Estat i les forces d'ordre han volgut silenciar aquesta explosió de ràbia als carrers i hem pogut ser testimonis de la dura repressió que han patit activistes dels nostre entorn, d'os d'ells companys de la Universitat Autònoma de Barcelona. I feim una espacial referència al company Andreu Curto, el qual es troba en presó preventiva per participar en els piquets de la passada vaga general. Estrat Jove se solidaritza amb la causa i exigeix la immediata posada en llibertat.

D'aquesta manera, som conscients que el desmantellament de la Universitat Pública és un eix més dins les polítiques d'austeritat que van dirigides a nosaltres, els i les estudiants i treballadors/es precàries. De tal manera, animem a prendre una postura crítica i a dir prou. Des dels nostres centres i des del nostre àmbit de formació i de treball, l'arqueologia, prenem part de la lluita sociopolítica i

**no permetem que
ens robin els
nostres drets!**